

Nr 64.

Av herr **Wangson, Otto**, om befrielse för nykterhetsnämnder och alkoholistanstalter från skyldighet att i vissa fall erlägga stämpelavgift m. m.

Enligt lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister, § 1, skall nykterhetsnämnd, där någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri, vidtagna åtgärder i enlighet med vad i samma lag stadgas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv.

Har han icke genom någon av de i lagen stadgade hjälpåtgärderna kunnat återföras därtill eller saknas eljest uppenbarligen utsikt att utan tvång återföra honom därtill, äger nämnden, jämlikt § 15 i sagda lag, hos länsstyrelsen ansöka om förordnande, att han må intagas å allmän alkoholistanstalt. Vid sådan ansökan skola i förevarande fall minst tre domstolsutslag jämte bevis att de vunnit laga kraft bifogas.

Från stämpelavgift till statsmyndigheternas expeditioner äro enligt § 7 i kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften bland annat nykterhetsnämnder, alkoholistanstalter och enskilda parter befriade i mål och ärenden rörande tillämpning av vad särskilt är stadgat om behandling av alkoholister. Någon stämpelfrihet till expeditioner av här ovan nämnd art föreligger däremot icke. Ej heller åtnjuta nykterhetsnämnderna någon befrielse från erläggande av lösen för sådana expeditioner enligt kungl. förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen.

Trots frånvaron i sagda förordningar av bestämmelser angående befrielse för nykterhetsnämnderna från erläggande av stämpel- och lösenavgifter i nu åsyftade fall, har vid domstolarna i skilda delar av landet en skiftande praxis utbildat sig. Medan exempelvis i Stockholm nykterhetsnämnden är helt befriad från erläggande av avgifter i berörda fall, får i Göteborg nykterhetsnämnden erlägga lösen för av polisdomstolen utfärdade s. k. bötesbevis men är befriad från erläggande av stämpelavgift; vid åter andra domstolar torde såväl expeditionslösen som stämpelavgift avkrävas.

Då anskaffande av domstolsutslag och lagakraftbevis i här åsyftade fall utgör en förutsättning för nykterhetsnämndernas ingripande på lagstadgat sätt, synes det skäligt, att de medgivas rätt att utfä erfordrerliga expeditioner utan att därför nödgas erlägga stämpelavgift och lösen. Detta torde endast vara i överensstämmelse med de principer, som gjort sig gällande vid stadgande av andra undantag från skyldigheten att erlägga lösen och stämpelavgift. Det gäller nämligen om nykterhetsnämnden i samma grad som om de övriga, i 7 § stämpelförordningen uppräknade, från stämpelavgift befriade inrättningarna,

att dess syfte är rent humanitärt och att det är betydelsefulla samhällliga uppgifter, som anförtrots densamma såsom ett av staten auktoriserat organ.

Allra minst kan det emellertid vara förenligt med god ordning och rättvisa, att nykterhetsnämnderna i här berörda avseende skola vara underkastade respektive myndigheters godtycke och röna en olika behandling i olika delar av landet.

Under hänvisning till vad nu anförts hemställes,

att riksdagen måtte dels besluta sådan ändring av 9 § i 1 kap. stämpelförordningen, att nykterhetsnämnder och alkoholistanstalter måtte erhålla befrielse från erläggande av stämpelavgift i samma utsträckning som t. ex. fattigvårdsstyrelser och barnavårdsnämnder, och dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av 13 § expeditionslösenförordningen, att nykterhetsnämnder och alkoholistanstalter befrias från erläggande av lösen, med rättighet att ändå erhålla nödiga expeditioner.

Stockholm den 21 januari 1937.

Otto R. Wangson.